

La frase del dia

“El nou govern espanyol ha d'aprofitar l'oportunitat per posar fi a la judicialització de la política catalana”

Elisenda Alamany, DIPUTADA I PORTAVEU AL PARLAMENT DE CATALUNYA EN COMÚ

Tribuna

Antoni Segura i Mas. Catedràtic d'història contemporània de la Universitat de Barcelona

Un nou context?

La moció de censura ha posat fi al govern del PP. Els 180 vots dels diputats del PSOE, Podemos, el PDeCAT, ERC, EH Bildu i el PNB, Nueva Canarias, més les confluències de Podemos –Compromís, En Comú Podem i En Marea– han fet fora M. Rajoy de La Moncloa. En el cas dels partits catalans eren vots contra Rajoy i no necessàriament a favor de Pedro Sánchez, que va avalar l'aplicació de l'article 155 a Catalunya.

AL MATEIX TEMPS, DISSABTE prenia possessió el govern de Quim Torra i es posava així fi a l'article 155 que tan negativament ha colpejat Catalunya durant els darrers set mesos: suspensió dels membres del govern i de gairebé tres centenars de càrrecs i treballadors de la Generalitat, imposició de noves eleccions, anul·lació d'inversions i disminució o endarreriment de despeses en sectors clau com ara sanitat, educació, etc., intervenció de les finances de la Generalitat (decretada fins i tot abans de l'article 155 pel ministre Cristóbal Montoro) i de totes i cada una de les conselleries per part d'un govern espanyol el partit del qual només té quatre diputats en el Parlament de Catalunya... I la indignitat de l'existència de presos polítics i exiliats com a conseqüència de l'actuació d'un Estat que es pretén democràtic.

CAL ESPERAR CANVIS A PARTIR D'ARA? Sánchez va apel·lar al diàleg amb Catalunya i va rescatar el concepte d'Estat plurinacional –va apostar per reconèixer Catalunya i Euskadi com a nacions– durant la moció de censura. Torra, en el discurs pronunciat amb ocasió de la presa de possessió dels nous consellers, va fixar com a objectius del seu govern la restitució dels suspesos, la república –constitució d'un estat independent en forma de república d'acord amb el mandat de l'1 d'octubre–, la disposició a dialogar de “govern a govern” amb Sánchez, la reversió de les conseqüències negatives de l'ar-

ticle 155 i la recuperació de les lleis socials impugnades pel govern de Rajoy. Es pot produir un punt d'encontre entre les intencions manifestades per Sánchez i Torra?

DES DE LA PERSPECTIVA de l'anàlisi de conflictes es poden avançar algunes consideracions. Com la majoria de vegades, ens trobem davant d'un conflicte asimètric amb un actor que té la força de la legislació vigent i de l'aparell de l'Estat i que es resisteix a reconèixer l'existència del conflicte i un actor que només té la força de la paraula i de la gent –en aquest cas amb una majoria parlamentària, però socialment justa. El primer pas és el més difícil: reconèixer que existeix un conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol i, en menor mesura –per molt que s'entesti Cs a alimentar la fractura social–, entre catalans amb sentiments identitaris diferents però no necessàriament enfrontats o excloents, la qual cosa no és cap novetat; i, sobretot, reconèixer l'altre com a actor i part legítima del conflicte. Que hi ha un conflicte a hores d'ara sembla innegable, només cal veure la premsa internacional, i, si les paraules de Sánchez són sinceres, sembla que, per primer cop, hi ha una disposició a reconèixer l'altre com a actor legítim del conflicte.

“Si les paraules de Sánchez són sinceres, sembla que, per primer cop, hi ha una disposició a reconèixer ‘l'altre’ com a actor legítim del conflicte”

tats o excloents, la qual cosa no és cap novetat; i, sobretot, reconèixer l'altre com a actor i part legítima del conflicte. Que hi ha un conflicte a hores d'ara sembla innegable, només cal veure la premsa internacional, i, si les paraules de Sánchez són sinceres, sembla que, per primer cop, hi ha una disposició a reconèixer l'altre com a actor legítim del conflicte.

DE TOT AIXÒ ES POT DEDUIR que s'està en condicions de fer el pas següent: disposició a dialogar i trobar possibles punts d'encontre que permetin arribar a acords que propiciïn una solució. Però els obstacles són evidents. De la banda del govern espanyol, les limitacions són les fronteres que fixen la separació de poders –la judicialització del conflicte polític imposada pel PP és molt difícil de revertir– i la Constitució espanyola –tot i que fer-ne una lectura flexible, com ja fa molt de temps van proposar pel cas base Ernest Lluch i Miguel Herrero de Miñón, permetria fins i tot la celebració d'un referèndum acordat– agreujades per la feblesa parlamentària del govern de Sánchez i la brutal oposició que cal esperar del PP i Cs. De la banda del govern català, les limitacions són no traïr el mandat emanat de l'1-O, que s'ha cobrat una dura factura en forma de presos, exiliats i els danys causats pel 155.

ENCETAR LA FASE DEL DIÀLEG exigiria alguns gestos: acostament dels presos; despolititzar l'acció de la fiscalia i posar fi a la judicialització de la política; retirar els recursos del Tribunal Constitucional contra lleis socials aprovades pel Parlament de Catalunya; reconèixer relacions de bilateralitat, i, alhora i sobretot, ampliar la base social a favor de l'essència eminentment democràtica del conflicte, ja que el dret a decidir no és la causa sinó la conseqüència de la qüestió de fons: el respecte dels valors democràtics. En definitiva, no serà fàcil ni tampoc és segur que es disposi de prou temps.

De set en set

Ignasi Riera

La por reencarnada

El juliol de l'any passat publicava, en aquests papers, un article sobre el darrer poemari, *Dèmens*, de Màrius Sampere. La mort del poeta m'impesa aquest bis. Havia nascut fa noranta anys al barri barceloní del Guinardó, no gaire lluny del de Vallcarca, d'on érem els de casa. Amb el temps, ell va acabar a Santa Coloma de Gramenet. I jo, a Cornellà. M'ho feia notar: “Jo, del Besòs; tu, del Llobregat.” Al llibre *Off Barcelona*, vaig publicar un poema seu. Com que era un corrector finíssim, i un melòman notable, em va enviar una nota: hi havia un error puntual en la meva versió del seu poema. Tenia raó. Fèiem broma: “Això ens passa perquè ens tenen segrestats dos rius masegats per la voracitat barcelonina.”

Si el 1970 havia tingut lloc *El Price dels poetes* –la crònica filmica de Pere Portabella no la hi podem agrair mai–, el 1995, i al Palau de la Música, commemoràvem el vint-i-cinquè aniversari d'aquell esdeveniment. Per cert: se'ns acabava de morir l'Ovidi Montllor. I un dels motors de l'esdeveniment va ser l'enyorat Quim Horta, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona. En aquell cas, com que m'havien triat com a presentador (amb crosses) de l'acte, vaig voler que hi fos Sampere. (Més d'un periodista cultural, ai las!, em preguntava: “I aquest, qui és?”) Doncs bé: al seu darrer poemari, el poeta denunciava que “la bèstia és la por reencarnada”. I ens convidava a viure: “Hi ha tantes coses per acabar que mai no és d'hora ni tard.” Ens cridava a favor de la revolta: “Per què, dòcils, seguir / el curs del temps? / Si el temps no existeix / sinó la voluntat / d'invertir-lo? / Germans, estúpids, / què feu tan obedients?”

Sísif

Jordi Soler

